

Stratégia dohľadu nad finančným trhom v oblasti AML/CFT na roky 2025-2027

Úvod

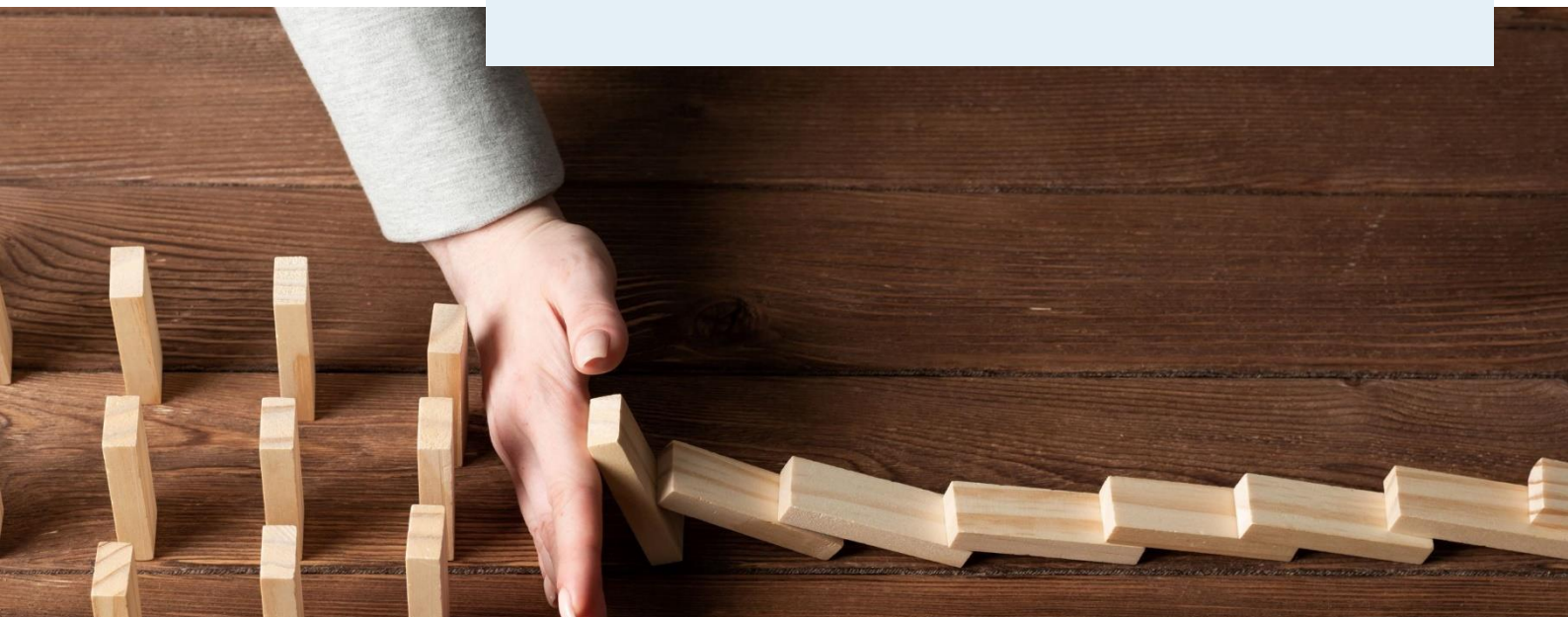
Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“) vykonáva dohľad nad subjektmi finančného trhu v oblasti ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu (ďalej len „AML/CFT“) najmä v súlade so zákonom č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dohľade“) a zákonom č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon AML“).

NBS zohľadňuje skutočnosť, že v zmysle Národného hodnotenia rizika legalizácie príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu (ďalej len „NHR“) **celková úroveň rizika legalizácie príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu (ďalej len „ML/TF“) v podmienkach Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) je na stredne vysokej úrovni.**

Berúc do úvahy dynamicky sa vyvíjajúce inovácie na finančnom trhu, zmeny v oblasti AML/CFT ako aj čoraz sofistikovanejšie spôsoby porušovania AML/CFT predpisov, **cieľom tohto dokumentu je stanoviť stratégiu dohľadu nad finančným trhom v oblasti AML/CFT na roky 2025-2027 za účelom predchádzania a zmiernenia rizík ML/TF, resp. zaistenia stability a integrity finančného trhu a jeho ochrany.**

Stratégia dohľadu nad finančným trhom v oblasti AML/CFT na roky 2025-2027 (ďalej len „Stratégia dohľadu“) vychádza zo (i) Záverečnej správy z druhého NHR, (ii) Nadnárodnej správy Európskej komisie o hodnotení rizík ML/TF, (iii) Hodnotiacej správy Výboru expertov Rady Európy na hodnotenie opatrení proti ML/TF (MONEYVAL), (iv) národnej a európskej legislatívy vymenovanej v časti 1) tejto Stratégie dohľadu, (v) aplikačnej praxe NBS v oblasti AML/CFT ako aj z (vi) ďalších relevantných informácií pre oblasť AML/CFT.

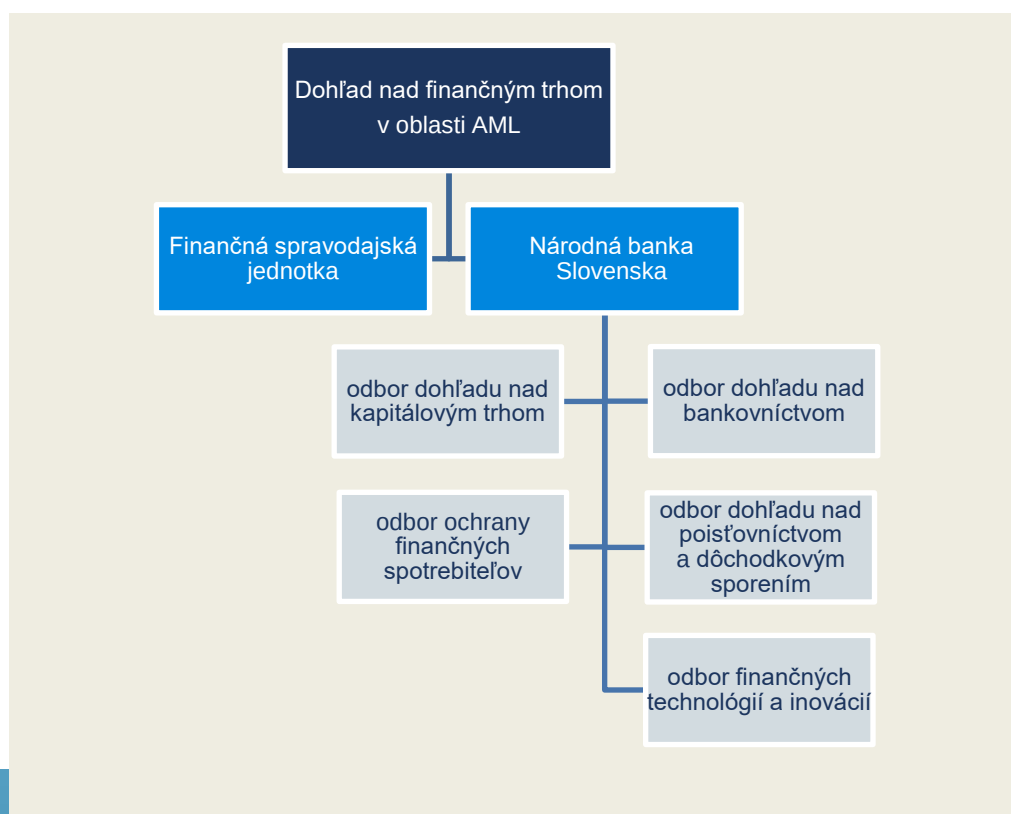
Stratégia dohľadu nie je statickým dokumentom, pretože sa neustále vyvíja a reaguje na aktuálnu situáciu, výzvy a problémy finančného trhu.

1. Súčasný stav výkonu dohľadu nad finančným trhom v oblasti AML/CFT

V zmysle zákona AML v SR kontrolu nad všetkými povinnými osobami podľa zákona AML zabezpečuje **Finančná spravodajská jednotka Prezídia policajného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „FSJ“)** a dohľad nad zákonom vymedzenými subjektmi finančného trhu v oblasti AML/CFT vykonáva NBS.

Dohľad nad subjektmi finančného trhu v oblasti AML/CFT nie je v NBS centralizovaný, t. j. vykonávaný samostatným špecializovaným útvarom. Túto činnosť vykonávajú jednotlivé odbory dohľadu NBS zodpovedné za dohľad nad dohliadanými subjektmi finančného trhu. Príslušné odbory dohľadu NBS spolupracujú v oblasti AML/CFT s cieľom zabezpečenia harmonizovaného prístupu pri výkone dohľadu nad finančným trhom v oblasti AML/CFT.

2. Právomoci a zodpovednosť NBS pri výkone dohľadu nad finančným trhom v oblasti AML/CFT

NBS uplatňuje svoje právomoci a povinnosti vychádzajúce z vnútroštátneho, európskeho a inštitucionálneho legislatívneho rámca, pričom **aplikuje riziko-orientovaný prístup a vždy sleduje hlavný cieľ, ktorým je zabezpečenie stability a integrity finančného systému SR a EÚ**. Opatrenia dohľadu primerane zohľadňujú inovácie na finančnom trhu, vývoj fungovania finančného trhu, nové výzvy súvisiace s porušením AML/CFT predpisov a spáchaním trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu podľa § 419c Trestného zákona, ako aj spôsoby páchania vyššie uvedených protiprávnych činov.

Vzhľadom na skutočnosť, že v zmysle § 26 ods. 1 zákona AML FSJ plní úlohy centrálnej národnej jednotky v oblasti predchádzania a odhaľovania ML/TF, pri výkone dohľadu nad finančným trhom v oblasti AML/CFT NBS prihliada na právomoci a povinnosti FSJ ako gestora z pozície centrálnej národnej jednotky.

2.1. Organizácia dohľadu nad finančným trhom v oblasti dohľadu nad AML/CFT

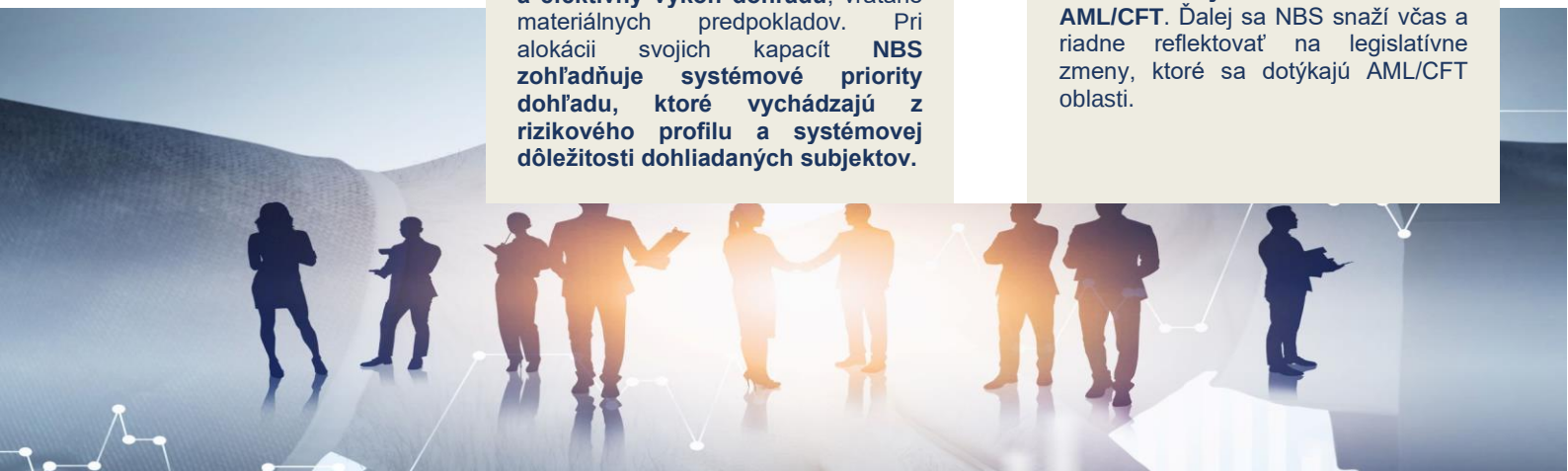
NBS vykonáva dohľad nad finančným trhom v súlade s medzinárodnými štandardmi, národnou a európskou legislatívou.

Organizácia dohľadu

Organizácia dohľadu nad finančným trhom v oblasti AML/CFT je usporiadaná tak, aby zabezpečila **plynulý tok informácií a prijímanie adekvátnych rozhodnutí** na všetkých úrovniach riadenia. NBS prijíma opatrenia, ktoré obmedzujú možnosť konfliktu záujmov medzi činnosťou dohľadu a súkromnými záujmami, podnikateľskými aktivitami a obchodnými vzťahmi svojich zamestnancov vykonávajúcich dohľad nad subjektmi finančného trhu a zabezpečuje **nezávislý, kvalifikovaný a efektívny výkon dohľadu**, vrátane materiálnych predpokladov. Pri alokácii svojich kapacít NBS **zohľadňuje systémové priority dohľadu, ktoré vychádzajú z rizikového profilu a systémovej dôležitosti dohliadaných subjektov**.

Prístup k dohľadu

Zohľadňujúc celkový prístup NBS k dohľadu nad finančným trhom v oblasti AML/CFT, **okrem riziko-orientovaného prístupu NBS aplikuje aj holistický prístup**. V zmysle holistického prístupu NBS pri výkone dohľadu nad finančným trhom v oblasti AML/CFT nesankcionuje iba porušenie zákona AML (následok), ale prihliada aj na príčiny nesprávneho/nezákonného postupu dohliadaných subjektov počas prevencie ML/TF. NBS týmto posilňuje **preventívne aj reaktívne funkcie systémov dohľadu nad finančným trhom v oblasti AML/CFT**. Ďalej sa NBS snaží včas a riadne reflektovať na legislatívne zmeny, ktoré sa dotýkajú AML/CFT oblasti.

NBS v rámci výkonu dohľadu v oblasti AML/CFT dodržiava zásadu **proporcionality**. Rozsah vyžadovaných informácií, frekvencia a intenzita dohľadu a komunikácia s dohliadanými subjektmi odráža povahu, veľkosť a rozsah činností dohliadaného subjektu a zodpovedá identifikovanému riziku ML/TF. NBS zohľadňuje skutočnosť, že **veľkosť či systémový význam dohliadaného subjektu nemusí nevyhnutne vypovedať o rozsahu prítomnosti ML/TF rizika**, keďže v niektorých prípadoch aj malé subjekty môžu napriek svojmu malému systémovému významu predstavovať vysoké riziko ML/TF.

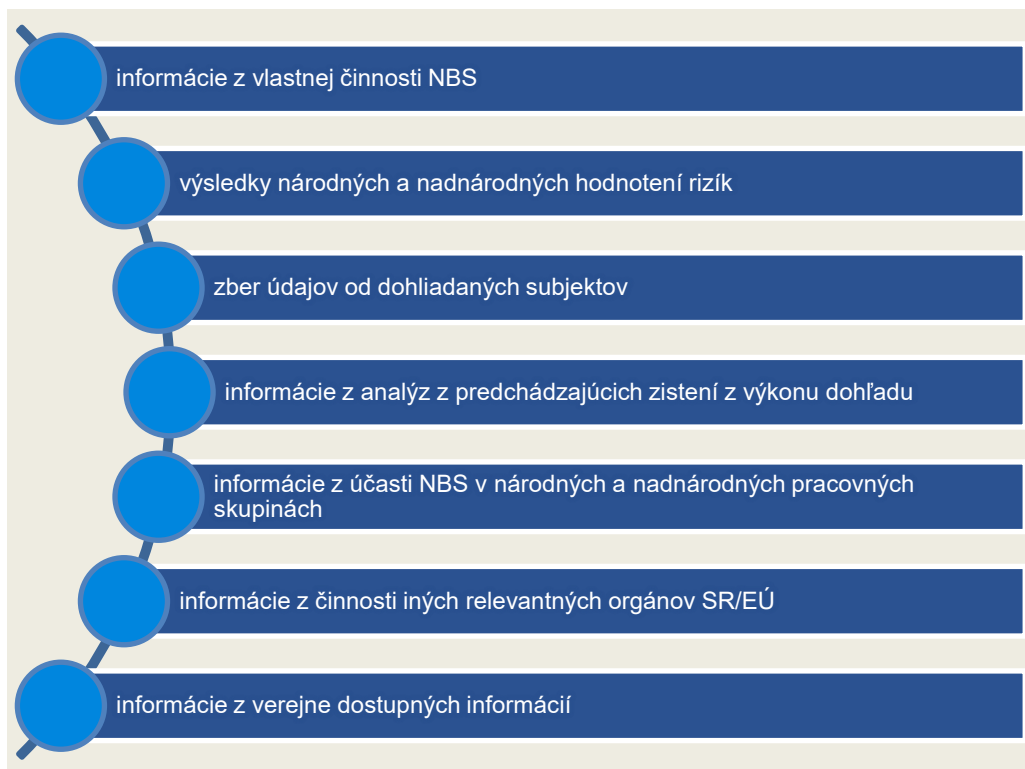

2.2. Rizikovo-orientovaný prístup k dohľadu nad finančným trhom v oblasti AML/CFT

NBS vykonáva dohľad nad subjektmi finančného trhu na základe **rizikovo-orientovaného prístupu**, t. j. zabezpečuje výkon dohľadu využívaním diferencovaných nástrojov dohľadu a uplatňovaním diferencovaného prístupu pokiaľ ide o rozsah, frekvenciu a zameranie dohľadu pri zohľadnení úrovne ML/TF rizika v dohliadaných subjektoch.

Na základe systému hodnotenia rizík dohliadaných subjektov, odbory dohľadu NBS vopred identifikujú riziká jednotlivých subjektov finančného trhu a kvantifikujú ich dopad na samotný finančný trh. Riziká sa posudzujú v rovine inherentných rizík, kvality uplatňovaných kontrol a opatrení a následného reziduálneho rizika poukazujúceho na faktické zraniteľnosti a význam ich prípadných vplyvov.

Na základe identifikácie a hodnotenia rizík dohliadaných subjektov **NBS definuje svoje dohľadové priority, nastavuje intenzitu a frekvenciu dohľadov, aplikácie nástrojov dohľadu v jednotlivých oblastiach finančného trhu ako aj voči konkrétnym dohliadaným subjektom.**

Uplatnenie rizikovo-orientovaného prístupu nie je možné vnímať ako jednorazový proces. Je to kontinuálny proces, ktorého dôležitou súčasťou je aj priebežný monitoring, prehodnocovanie existujúcich rizík s cieľom identifikovať nové, resp. novovznikajúce riziká, ku ktorým je potrebné prijať primerané opatrenia. Z tohto dôvodu NBS monitoruje, preskúmava prípadne prehodnocuje prístup k dohľadu v oblasti AML/CFT (hlavne jeho aktuálnosť, vhodnosť a primeranosť).

Zaradenie sektorov a subjektov finančného trhu do jednotlivých kategórií rizík

- nízke riziko
- stredné riziko
- podstatné riziko
- vysoké riziko

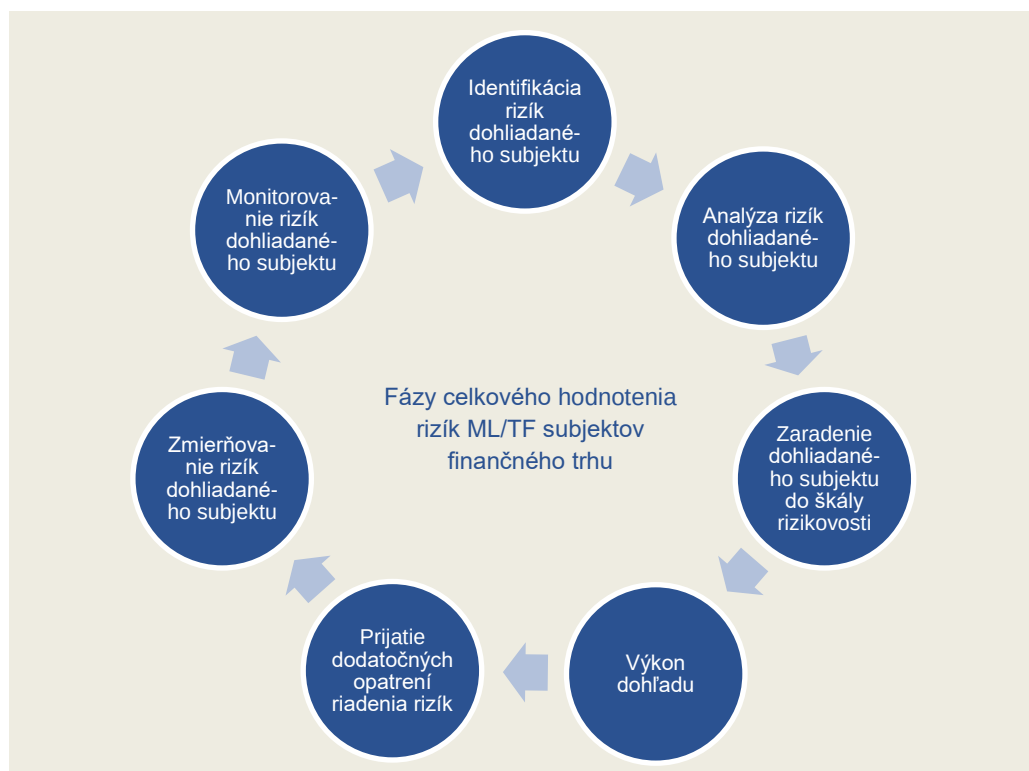

NBS participuje na prijímaní postupov a opatrení voči rizikám subjektov finančného sektora svojou činnosťou v nasledujúcich skupinách:

- Národná expertná skupina na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu (ďalej len „NES-LP“)
- Komisie pre AML/Compliance Slovenskej bankovej asociácie, Slovenskej asociácie poisťovní, Asociácie obchodníkov s cennými papiermi, Asociácie dôchodkových a doplnkových dôchodkových správcovských spoločností
- AML kolégiá

NBS komunikuje o rizikách finančného trhu v oblasti AML/CFT s FSJ formou bilaterálnej spolupráce a výmeny informácií, resp. v rámci internej komunikácie formou konzultácií s jednotlivými odbormi dohľadu NBS a koordinačnej skupiny.

Súčasťou procesov zmierňovania rizík ML/TF na finančnom trhu je nielen výkon dohľadu, ale tiež **podpora zvyšovania povedomia subjektov finančného trhu v oblasti AML/CFT formou komunikácie, školení, vydávania usmernení a pod.**

AML

RISK

2.3. Komunikácia

Za účelom zabezpečenia plynulého priebehu výkonu dohľadu a zmierňovania ML/TF rizík, NBS komunikuje s dohliadanými subjektmi. **Jednotlivé odbory dohľadu NBS svoje zovšeobecnené poznatky v anonymizovanej podobe z vykonaných dohľadov v oblasti AML/CFT komunikujú navonok predvídateľným spôsobom a jednotne** (hlavne vo vzťahu k dohliadaným subjektom a príslušným profesijným združeniam dohliadaných subjektov).

Recipročne v rámci výkonu dohľadu v oblasti AML/CFT NBS očakáva aktívnu, transparentnú komunikáciu a predkladanie korektných informácií aj zo strany dohliadaných subjektov.

Odbory dohľadu vzájomne spolupracujú na úlohách a povinnostiach, ktoré vyplývajú NBS ako príslušnému orgánu dohľadu nad finančným trhom z Usmernenia EBA o spolupráci a výmene informácií na účely smernice (EÚ) 2015/849 medzi príslušnými orgánmi, ktoré vykonávajú dohľad nad úverovými a finančnými inštitúciami - Usmernenie o kolégiách na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Vyššie uvedené usmernenia o kolégiách upravujú rámec spolupráce a výmeny informácií medzi príslušnými orgánmi na dvojstrannom alebo viacstrannom základe prostredníctvom kolégií.

Ďalej, NBS komunikuje o rizikách finančného trhu v oblasti ML/TF s FSJ, a to formou bilaterálnej spolupráce a výmeny informácií, resp. v rámci internej komunikácie v NBS vo forme konzultácií s jednotlivými odbormi dohľadu a Koordinačnej skupiny AML.

Súčasťou procesov zmierňovania rizík ML/TF na finančnom trhu je nielen výkon dohľadu, ale tiež podpora zvyšovania povedomia subjektov finančného trhu v oblasti AML/CFT formou komunikácie, školení, tréningov, vydávania usmernení a pod.

3. Ciele Stratégie dohľadu nad finančným trhom v oblasti AML

Za účelom dosiahnutia cieľov uvedených v úvode tohto dokumentu, Stratégia dohľadu má nasledujúce ciele:

Vytvorenie harmonizovaného rámca riadenia a výkonu dohľadu nad finančným trhom v oblasti AML/CFT

NBS má strednodobý cieľ vytvoriť harmonizovanú procedúru dohľadu v oblasti AML/CFT.

Jednotný prístup k výkonu dohľadu nad finančným trhom v oblasti AML/CFT umožňuje, aby všetky subjekty finančného trhu podliehali rovnakým pravidlám a kritériám, čím sa minimalizuje riziko nerovnomerného do-

hľadu a potenciálnych slabín v systéme. Navyše, harmonizovaný rámec výkonu dohľadu poskytuje právnu istotu a transparentnosť pre všetky zúčastnené strany.

Zabezpečenie zvýšenia účinnosti dohľadu v oblasti AML/CFT

Jednotlivé odbory dohľadu NBS budú zvyšovať frekvenciu dohľadu na mieste v oblasti AML/CFT v závislosti od posúdenia rizika jednotlivých sektorov/subjektov finančného trhu.

Dohľad na mieste umožňuje dôkladnú kontrolu vnútorných procesov, postupov a dodržiavania povinností v oblasti AML/CFT v reálnom prostredí dohliadaného subjektu. Počas dohľadu na mieste členovia dohliadacieho tímu môžu klásť otázky zamestnancom dohliadaného subjektu plniacim povinnosti v oblasti AML/CFT a preskú-

mať interné dokumentácie/procesy, čo poskytuje oveľa detailnejší obraz o dodržiavaní AML/CFT predpisov ako dohľad na diaľku. Pri dohľade na mieste členovia dohliadacieho tímu sú schopní priamo overiť pravosť a úplnosť informácií poskytnutých zo strany dohliadaného subjektu, a z tohto dôvodu dohľad na mieste umožňuje odhaliť takéto skryté riziká ML/TF a rýchlejšie na riziká reagovať. V neposlednom rade prítomnosť dohliadacieho tímu na mieste posilňuje vnímanie dôslednosti a serióznosti regulačných orgánov. V rámci výkonu samotného dohľadu na mieste môže dochádzať zo strany NBS aj k edukačnej činnosti a odovzdávaniu spätnej väzby trhu. Dohliadané subjekty vnímajú, že dohľad nad oblasťou AML/CFT je reálny a komplexný, čo môže zvýšiť ich

snahu o dodržiavanie právnych predpisov v oblasti AML/CFT. Na rozdiel od dohľadu na mieste, pri dohľade na diaľku je ťažké overiť, či sú poskytnuté údaje pravdivé a aktuálne, čo zvyšuje riziko, že niektoré riziká ML/TF zostanú nezistené.

Zvyšovanie a zefektívňovanie spolupráce medzi NBS a FSJ

NBS považuje spoluprácu s FSJ za kľúčovú, pretože posilňuje efektívnosť spoločného úsilia v boji proti rizikám legalizácie a financovania terorizmu na úrovni SR. Vzájomné zdieľanie informácií v oblasti AML/CFT pomáha vytvárať komplexný obraz o potenciálnych hrozbách a rizikách

V súlade s plánom uvedenom v internej Stratégii dohľadu NBS má za cieľ zvyšovať a zefektívniť spoluprácu medzi NBS a FSJ

spojených s ML/TF. Rýchlejší prenos informácií o nových typoch hrozieb ML/TF, resp. jednotná interpretácia právnych predpisov v oblasti AML/CFT môže mať pozitívny vplyv na prevenciu ML/TF.

Príprava na plnenie nových povinností vyplývajúcich z „európskeho AML balíka“

Dňa 9. júla 2024 nadobudol účinnosť európsky AML balík. Vzhľadom na skutočnosť, že pre NBS ako národný orgán dohľadu v oblasti AML/CFT vyplývajú povinnosti z európskeho AML balíka, **jednotlivé odbory dohľadu sa budú spolupodieľať na implementácii európskych legislatívnych očakávaní na vnútroštátnej úrovni.**

Úkony dohľadu v rámci implementácie „európskeho AML balíka“

Za účelom úspešnej implementácie európskych legislatívnych očakávaní na vnútroštátnej úrovni, a splnenia povinností vyplývajúcich z vyššie uvedených európskych predpisov, jednotlivé odbory dohľadu NBS budú vykonávať nasledujúce činnosti:

- plnenie oznamovacej povinnosti ohľadom zdrojov, právomocí a stratégie dohľadu v oblasti AML/CFT, štatistických informácií a informácií týkajúcich sa vnútorných procesov vo vzťahu k Úradu EÚ pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (ďalej len „AMLA“), Európskej komisii, resp. iným orgánom;
- harmonizácia interných predpisov pre výkon dohľadu v oblasti AML/CFT jednotlivých odborov dohľadu s legislatívou EÚ/AMLA;
- implementácia usmernení a odporúčaní AMLA do interných predpisov NBS;
- aktívna účasť v pracovných skupinách na vypracovanie regulačných a vykonávacích technických predpisov, usmernení a odporúčaní.

Zintenzívnenie cezhraničnej spolupráce v oblasti AML/CFT

Cezhraničná spolupráca je jednou z kľúčových priorít NBS

NBS si uvedomuje fakt, že v oblasti AML/CFT nemožno zanedbať význam cezhraničného aspektu. Spolupráca medzi orgánmi dohľadu v rôznych krajinách umožňuje lepšie sledovať a prerušiť tok nelegálnych finančných prostriedkov, ktoré prechádzajú cez viaceré jurisdikcie, resp. umožňuje rýchlejší prenos informácií o nových typoch hrozieb a techník, čo pomáha rýchlo a účinne reagovať na riziká ML/TF. Práve z tohto dôvodu medzinárodné a predovšetkým európske štandardy a koordinované aktivity v oblasti AML/CFT sú kľúčovým nástrojom AML/CFT a preto **cezhraničná spolupráca je jednou z kľúčových priorít NBS**.

Zabezpečenie adekvátneho vzdelávania zamestnancov NBS a dohliadaných subjektov v oblasti AML/CFT

Pravidelné a kvalitné vzdelávanie zabezpečuje, že zamestnanci zaoberajúci sa AML/CFT agendou sú informovaní o najnovších hrozbách, technikách ML/TF, ako aj o najaktuálnejších reguláciách a odporúčaniach. Tým sa zvyšuje ich schopnosť efektívne identifikovať a riešiť potenciálne riziká, resp. dodržiavať právne predpisy a medzinárodné štandardy. Za účelom zabezpečenia adekvátneho vzdelávania zamestnancov NBS a dohliadaných subjektov NBS organizuje vzdelávacie aktivity pre svojich zamestnancov a zamestnancov dohliadaných subjektov.

Využívanie IT technológií

Za účelom dosiahnutia maximálnej efektivity dohľadu odbory dohľadu NBS sledujú vývoj a inovácie na vnútornom ako aj európskom trhu v oblasti AML/CFT, a v dostupnej miere využívajú moderné technológie. Cieľom NBS je zabezpečiť využívanie externých riešení moderných technológií na účely dohľadu v oblasti AML/CFT, ktoré umožnia jednotlivým odborom dohľadu NBS využívať pokročilé analytické nástroje, automatizované systémy na identifikáciu porušenia AML/CFT predpisov a lepšiu správu rizík v reálnom čase.

Zhrnutie vízií a cieľov dohľadu nad finančným trhom v oblasti AML

V nasledujúcom období odbory dohľadu NBS budú naďalej spolupracovať s národnými a európskymi kompetentnými autoritami v oblasti AML/CFT.

NBS spolupracuje s FSJ s cieľom harmonizovať interpretáciu záväzných právnych predpisov SR a právne záväzných aktov EÚ v oblasti AML/CFT.

NBS bude naďalej zabezpečovať výkon dohľadu na princípoch rizikovo-orientovaného prístupu, využívaním vhodných nástrojov dohľadu a uplatňovaním diferencovaného prístupu pokiaľ ide o rozsah, frekvenciu a zameranie dohľadu pri zohľadnení úrovne ML/TF rizika v dohliadaných subjektoch.

Príslušné odbory dohľadu NBS budú naďalej spolupracovať v oblasti AML/CFT za účelom docieľiť, aby výkon dohľadu nad finančným trhom v oblasti AML/CFT bol harmonizovaný medzi jednotlivými odbormi dohľadu NBS.

NBS pri výkone dohľadu a tvorbe metodiky a regulácie zohľadňuje závery NHR a nadnárodného hodnotenia rizík a zabezpečia riadne plnenie úloh z nich vyplývajúcich pre NBS za účelom ďalšieho skvalitnenia AML/CFT systému v SR.

NBS kontinuálne sleduje legislatívny vývoj na úrovni EÚ a progres týkajúci sa legislatívneho AML/CFT balíka EÚ, ktorý má výrazne posilniť pravidlá v oblasti AML/CFT. NBS je pri výkone dohľadu pripravená riešiť všetky s tým súvisiace výzvy.

Vzhľadom na skutočnosť, že Smernica Európskeho parlamentu a Rady o mechanizmoch, ktoré majú členské štáty zaviesť na predchádzanie využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa zrušuje smernica (EÚ) 2015/849 musí byť transponovaná do vnútroštátneho právneho poriadku do 10. júla 2027, odbory dohľadu NBS sa budú aktívne podieľať na transpozícii európskej legislatívy do národnej legislatívy predovšetkým účasťou v pripomienkových konaniach k návrhom jednotlivých zákonov a podzákonných predpisov.